

مقایسه تاثیر دوز کم و دوز بالای ویتامین A در پیشگیری از دیسپلازی برونکوپولموناری در نوزادان نارس

دکتر منیژه مصطفی قره باغی (فوق تخصص ریه کودکان)*، دکتر مجید محله ای (متخصص کودکان)*
دکتر لیلا مجیدزاده (رزیدنت کودکان)

* دانشگاه علوم پزشکی تبریز - دانشکده پزشکی - گروه بیماریهای کودکان - بیمارستان کودکان تبریز - ایران

چکیده

زمینه و اهداف: دیسپلازی برونکوپولمونر (BPD) یکی از چالشهای مهم در مراقبت از نوزادان پره ترم می باشد و بیش از یک چهارم نوزادان زیر ۱۵۰۰ گرم و ۳۰ درصد نوزادان زیر ۱۰۰۰ گرم را تحت تاثیر قرار می دهد. مسمومیت اکسیژن ممکن است به پاتوژنز آن کمک کند. ترکیبات ویتامین A می تواند با خاصیت آنتی اکسیدانی خود، برای نوزادان مبتلا به BPD موثر و کمک کننده باشد. ویتامین A در تنظیم رشد ریه، تولید سورفاکتانت و در کمک به ترمیم اپی تلیوم تنفسی بعد بروز آسیب، نقش ایفا می کند. نوزادان با وزن بسیار کم اغلب دارای سطح سرمی و پلاسمایی پایینی از ویتامین A می باشد که به عنوان یک ریسک فاکتور برای تشدید BPD شناخته شده است. هدف ما از این تحقیق، مقایسه تاثیر دوزهای کم و زیاد ویتامین A تجویز شده در کاهش شدت BPD در نوزادان نارس بود.

مواد و روشها: نوزادان با وزن تولد بسیار کم (به تعداد ۱۲۰ نفر) بطور تصادفی در دو گروه با دوز بالا و دوز پایین قرار گرفتند. دوز کم شامل نوزادانی است که ۱۵۰۰ واحد ویتامین A، 3 بار در هفته برای ۴ هفته و دوز بالا شامل نوزادانی است که ۵۰۰۰ واحد ویتامین A، 3 بار در هفته برای ۴ هفته دریافت کردند. به جز میزان ویتامین A تجویز شده، سایر دستورات معمول موجود در بخش مراقبتهای ویژه برای همه نوزادان یکسان بود. متغیرهای اصلی در تحقیق ما، نیاز به اکسیژن براساس میزان اکسیژن مورد نیاز بر حسب FiO2 در هر یک از نوزادان بررسی می شد. براساس میزان نیاز به اکسیژن، نوزادان در سه گروه رده بندی می شدند. برای تعیین شدت BPD و میزان وابستگی به اکسیژن، در نوزادان با سن تولد زیر ۳۲ هفته با اصلاح سن حاملگی ۳۶ هفته و در نوزادان با سن تولد بالای ۳۲ هفته در ۵۶ روزگی، مورد ارزیابی مجدد قرار می گرفتند.

یافته ها: در مطالعه ما، ۱۲۰ نوزاد نارس با وزن هنگام تولد بسیار پائین شرکت داشتند که ۵۸ نفر یعنی ۴۸/۳٪ نوزاد پسر و ۶۲ نفر یعنی ۵۱/۷٪ نوزاد دختر بودند. ارتباط معنی داری بین دوز ویتامین A و کاهش در شدت BPD و میزان نیاز به اکسیژن در دو گروه مشاهده نشد ($p=۰/۰۹۷$). اختلاف معنی داری در مورد میزان IVH و ROP در دو گروه مشاهده نشد. اختلاف معنی داری در میزان نیاز به تهویه مکانیکی و عارضه پنوموتوراکس در دو گروه وجود داشت ($p=۰/۰۲۵$ و $p=۰/۰۱۴$).

نتیجه گیری: براساس یافته های مطالعه حاضر، تاثیر تجویز دوز بالا یا دوز پایین ویتامین A در میزان بروز دیسپلازی برونکوپولمونی در نوزادان نارس تفاوت معنی داری را نشان نمی دهد و دوزهای پایین به همان اندازه دوزهای بالای ویتامین A موثر می باشد.

کلمات کلیدی: دیسپلازی برونکوپولمونی، نوزادان با وزن زمان تولد پائین، ویتامین A